

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ד באב, תשע"ו
28 באוגוסט, 2016
265/2016

לקט נתונים חדש מתוך הסקר החברתי 2015:
עמדות הציבור (בני 20 ומעלה) כלפי מערכת החינוך בישראל:
מרבית ההורים לילדים במערכת החינוך מרוצים ממוסדות הלימוד של ילדיהם,
הדעה הרווחת בציבור אופטימית פחות
Selected Data from the 2015 Social Survey:
Public Opinion (of Aged 20 and Over) on Educational System in Israel

עמדות של כלל האוכלוסייה (בני 20 ומעלה)

- **45% מהציבור מעריכים את תפקוד מערכת החינוך באופן חיובי:** 7% מעריכים שתפקוד מערכת החינוך הוא 'טוב מאוד', 38% - 'טוב'. 48% מעריכים את תפקודה באופן שלילי: 36% - 'לא כל כך טוב' ו-12% - 'בכלל לא טוב'.
- **פחות ממצחית (42%) סבורים שמערכת החינוך מספקת שירותים באופן שוויוני:** 15% סבורים שכן, במידה רבה; 27% סבורים שכן, במידה מסוימת; 27% סבורים שלא כל כך; 19% סבורים שבכלל לא.
- **36% סבורים שמערכת החינוך היא הראשונה שראויה לשיפור - השיעור הגבוה ביותר מבין שירותי הממשל שנבחנו בסקר.**

עמדות הורים לילדי גן טרום-חובה

- **מבין 516.3 אלף הורים לילדים בגן טרום-חובה¹, כמצחית (48%) 'מרוצים מאוד' ו-40% נוספים 'מרוצים' באופן כללי מגן הילדים שבו נמצא ילדם. 12% אינם מרוצים.**

עמדות הורים לילדי גן חובה

- **מבין 289.6 אלף הורים לילדים בגן חובה¹, 44% 'מרוצים מאוד' ו-41% נוספים 'מרוצים' באופן כללי מגן הילדים שבו נמצא ילדם. 13% אינם מרוצים.**

עמדות הורים לתלמידי בית ספר יסודי

- **מבין 1.1 מיליון הורים לילדים בבית ספר יסודי¹, 33% 'מרוצים מאוד' ו-48% נוספים 'מרוצים' באופן כללי מבית הספר. 19% אינם מרוצים.**

עמדות הורים לתלמידי בית ספר על-יסודי

- **מבין 928.7 אלף הורים לילדים בדרג החינוך העל-יסודי¹, 30% 'מרוצים מאוד' ו-51% נוספים 'מרוצים' באופן כללי מבית הספר. 19% אינם מרוצים. שביעות הרצון מבית הספר משתנה בהתאם לקבוצת האוכלוסייה - 85% מהיהודים ו-69% מהערבים מרוצים.**
- **עוד עולה מהממצאים כי 38% שהם 355.3 אלף הורים, מסרו כי ילדיהם קיבלו שיעורי עזר פרטיים.**

¹ אומדן שהתקבל בסקר, אינו בהכרח זהה לאומדנים המתקבלים ממקורות אחרים.

הסקר החברתי מספק מידע על תנאי החיים ועל רווחתה של האוכלוסייה בישראל בנושאי דיור, בריאות ובעיות בתפקוד יומיומי, דת ורמת דתיות, לימודים והשכלה, שימוש במחשב ובאינטרנט, תעסוקה, יציאה לנופש, קשרים חברתיים, פעילות התנדבותית, שביעות רצון מתחומים שונים ומצב רגשי, מצב כלכלי והכנסות. אוכלוסיית הסקר היא בני 20 ומעלה. באפריל עד דצמבר 2015 רואיינו כ-7,100 איש בני 20 ומעלה מכל רחבי הארץ, המייצגים כ-5.2 מיליון איש בגילים האלה. במסגרת הסקר נבחנו נושאים שונים בהרחבה. בשנת 2015 נבחנו הנושאים: עמדות כלפי שירותי ממשל, מעורבות אזרחית, אמון במוסדות, גופים וארגונים שונים במדינה ותחושות אפליה על רקע מין, גיל, מוצא וכדומה.

זוהי הודעה שלישית עם ממצאי הסקר. ההודעות הקודמות עסקו [באמון הציבור במוסדות, בגופים ובארגונים שונים ובעמדות הציבור כלפי מערכת הבריאות.](#)

הנתונים בהודעה זו מתייחסים לעמדות הציבור כלפי מערכת החינוך:

1. עמדות כלליות על מערכת החינוך בישראל.
2. עמדות לגבי מוסדות החינוך של הילדים, לפי דרג חינוך. העמדות נבחנו בכל תחום (מיקום, שעות פעילות, תנאים וכו') עם 4 אפשרויות תשובה, 2 חיוביות ו-2 שליליות: מרוצה מאוד; מרוצה; לא כל כך מרוצה; בכלל לא מרוצה.

עמדות כלליות כלפי מערכת החינוך

באופן כללי, מה דעתך על תפקוד מערכת החינוך בישראל?

45% מהציבור מעריכים באופן חיובי את תפקוד מערכת החינוך: 7% מעריכים את התפקוד של המערכת כ'טוב מאוד', 38% - כ'טוב'. 48% מעריכים את תפקודה באופן שלילי: 36% - כ'לא כל כך טוב' ו-12% - כ'בכלל לא טוב' (7% לא ידוע). בחלוקה לפי דת, נראה כי ליהודים הערכה נמוכה יחסית למערכת החינוך - 41% מעריכים אותה באופן חיובי², לעומת הדרוזים - 74%, והמוסלמים - 67%. בקרב הנוצרים, בדומה לסך כל האוכלוסייה, 45% מעריכים באופן חיובי את מערכת החינוך.

האם לדעתך, מערכת החינוך מספקת שירותים באופן שוויוני לכל קבוצות האוכלוסייה, ללא הבדל מין, גיל ומגזר?

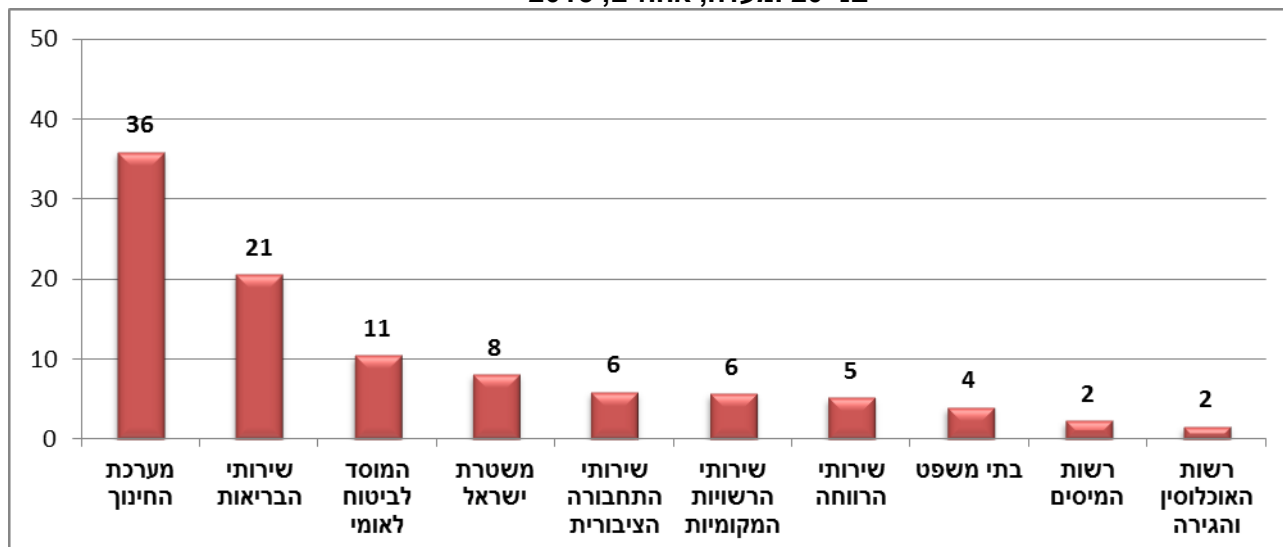
פחות ממחצית (42%) סבורים שכן: 15% סבורים שכן, במידה רבה; 27% סבורים שכן, במידה מסוימת; 27% סבורים שלא כל כך; 19% סבורים שבכלל לא; 12% לא ידעו להשיב. שיעור המוסלמים והנוצרים אשר סבורים שהמערכת שוויונית - 47% - גבוה מהשיעור בקרב היהודים (40%). 62% מהאוכלוסייה, מבססים את דעתם על ניסיון אישי, 48% - על מידע מאמצעי התקשורת ו-30% מבססים את דעתם על ניסיון של בני משפחה או חברים³.

² מעריכים את תפקוד מערכת החינוך כ'טוב מאוד' או כ'טוב'.

³ אדם יכול להתבסס על כמה מקורות ולכן סך כל האחוזים עולה על 100%.

"אילו היית בין מקבלי ההחלטות במדינה, לדעתך, מהו המוסד או השירות הציבורי בו היית מתחיל בשיפורים?" במענה לשאלה זו, למעלה משליש (36%) מהציבור סבורים כי מערכת החינוך היא הראשונה שראויה לשיפור. זהו השיעור הגבוה ביותר מבין שירותי הממשל שנבחנו בסקר.

תרשים 1. "אילו היית בין מקבלי ההחלטות במדינה, לדעתך, מהו המוסד או השירות הציבורי בו היית מתחיל בשיפורים?" בני 20 ומעלה, אחוזים, 2015

[לנתוני תרשים 1](#)

עמדות הורים לילדי גן טרום-חובה

מבין 516.3 אלף הורים לילדים בגן טרום חובה⁴, כמחצית (48%) 'מרוצים מאוד' ו-40% נוספים 'מרוצים באופן כללי מגן הילדים שבו נמצא ילדם'. 12% אינם מרוצים⁵.

בבחינה של פרמטרים שונים הקשורים בגן הילדים, נמצאו שיעורי שביעות רצון גבוהים יחסית. 49% 'מרוצים מאוד' ו-36% 'מרוצים ממיקומו של גן הילדים - קרבה למקום המגורים, גישה נוחה, סביבה בטוחה.

שיעור ה'מרוצים מאוד' משעות הפעילות⁶ של הגן יורד ל-35%, 40% 'מרוצים', ורבע מההורים (25%) - 126.4 אלף הורים - אינם מרוצים משעות הפעילות.

מרבית ההורים מרוצים גם מהתנאים הפיזיים של הגן (מרחב, ניקיון, חימום/קירור, ציוד, תחזוקה) - 35% 'מרוצים מאוד' ו-43% 'מרוצים'. 21% שהם 107.2 אלף הורים, אינם מרוצים מהתנאים הפיזיים.

52% מההורים 'מרוצים מאוד' מהיחס של הגננת והסייעת, 38% 'מרוצים' ו-8% אינם מרוצים. 41% 'מרוצים מאוד' ו-44% 'מרוצים' ממגוון הפעילויות בגן (משחקים, חוגים, פעילות לימודית). 12% אינם מרוצים.

מרבית ההורים, 91%, מדווחים כי הגן עונה על צרכי הילד - 55% במידה רבה ו-36% במידה מסוימת.

⁴ אומדן שהתקבל בסקר, אינו בהכרח זהה לאומדנים ממקורות אחרים.

⁵ אינם מרוצים - 'לא כל כך מרוצים' או 'בכלל לא מרוצים'.

⁶ שעות פעילות - הכוונה לשעת פתיחה ושעת סגירה של הגן, לא כולל צהרון בתשלום.

עמדות הורים לילדי גן חובה

מבין 289.6 אלף הורים לילדים בגן חובה⁴, 44% 'מרוצים מאוד' ו-41% נוספים 'מרוצים' באופן כללי מגן הילדים שבו נמצא ילדם. 13% אינם מרוצים.

גם בדרג חינוך זה, בבחינה של פרמטרים שונים נמצאו שיעורי שביעות רצון גבוהים יחסית.

46% 'מרוצים מאוד' ו-37% 'מרוצים' ממיקומו של גן הילדים - קרבה למקום המגורים, גישה נוחה, סביבה בטוחה. 17%, שהם 49 אלף הורים לילדים, אינם מרוצים.

31% 'מרוצים מאוד' משעות הפעילות⁶ של הגן, 49% 'מרוצים', 19% - 55.1 אלף הורים - אינם מרוצים משעות הפעילות.

28% מדווחים כי אין בגן יום לימודים ארוך⁷.

מרבית ההורים מרוצים מהתנאים הפיזיים של הגן (מרחב, ניקיון, חימום/קירור, ציוד, תחזוקה) - 33% 'מרוצים מאוד' ו-43% 'מרוצים'. 22%, שהם 64.6 אלף הורים, אינם מרוצים מהתנאים הפיזיים.

52% מההורים 'מרוצים מאוד' מהיחס של הגננת והסייעת, 40% 'מרוצים'.

38% 'מרוצים מאוד' ו-48% 'מרוצים' ממגוון הפעילויות בגן (משחקים, חוגים, פעילות לימודית).

מרבית ההורים, 89%, מדווחים כי הגן עונה על צרכי הילד - 50% במידה רבה ו-39% במידה מסוימת.

עמדות הורים לתלמידי בית ספר יסודי

מבין 1.1 מיליון הורים לילדים בבית ספר יסודי⁸, 33% 'מרוצים מאוד' ו-48% נוספים 'מרוצים' באופן כללי מבית הספר. 19%, שהם 207.9 אלף הורים, אינם מרוצים.

גם בדרג חינוך זה, בבחינה של פרמטרים שונים נמצאו שיעורי שביעות רצון גבוהים יחסית.

39% 'מרוצים מאוד' ו-42% 'מרוצים' ממיקומו של בית הספר - קרבה למקום המגורים, גישה נוחה, סביבה בטוחה. 17% אינם מרוצים.

25% 'מרוצים מאוד' משעות הפעילות⁹ של בית הספר, 58% 'מרוצים'. 16% שהם 175 אלף הורים - אינם מרוצים משעות הפעילות.

שני שלישים (66%) - 711.8 אלף הורים, מדווחים כי אין בבית הספר יום לימודים ארוך¹⁰.

מרבית ההורים מרוצים גם מהתנאים הפיזיים בבית הספר (מרחב, ניקיון, חימום/קירור הכיתה, חצר, ציוד, תחזוקה, עזרי לימוד) - 22% 'מרוצים מאוד' ו-46% 'מרוצים'. כשליש (31%), 335.4 אלף הורים, אינם מרוצים מהתנאים הפיזיים של בית הספר.

33% מההורים 'מרוצים מאוד' מהיחס של המורים בבית הספר, 50% 'מרוצים'. 17% שהם 182.1 אלף הורים, אינם מרוצים מיחס המורים.

מרבית ההורים מרוצים גם מרמת ההוראה בבית הספר שבו לומד ילדם - 27% 'מרוצים מאוד' ו-49% 'מרוצים'. 23% שהם 249.6 אלף הורים, אינם מרוצים מרמת ההוראה.

הורים לתלמידי בית ספר יסודי מדווחים על פי רוב כי בית הספר עונה על צרכי ילדם, 38% 'במידה רבה' ו-46% במידה מסוימת. 16% שהם 166.8 אלף הורים, מסרו כי בית הספר אינו עונה על צרכי הילד.

⁷ יום לימודים ארוך - לא כולל צהרון או מועדוניית בתשלום.

⁸ אומדן שהתקבל בסקר, אינו בהכרח זהה לאומדנים ממקורות אחרים.

⁹ שעות פעילות - הכוונה לשעת פתיחה ושעת סגירה של בית הספר, לא כולל צהרון בתשלום.

¹⁰ יום לימודים ארוך - לא כולל צהרון או מועדוניית בתשלום.

כמו כן, כרבע מההורים - 24% שהם 255 אלף הורים, מדווחים כי ילדיהם קיבלו שיעורי עזר פרטיים.

עמדות הורים לתלמידי חטיבת ביניים ובית ספר תיכון (דרג חינוך על-יסודי)

מבין 928.7 אלף הורים לילדים בדרג החינוך העל-יסודי⁸, 30% 'מרוצים מאוד' ו-51% נוספים 'מרוצים באופן כללי מבית הספר. 19% אינם מרוצים. שביעות הרצון מבית הספר משתנה בהתאם לקבוצת האוכלוסייה¹¹ - 85% מהיהודים ו-69% מהערבים מרוצים, ובהתאם למצב הכלכלי - 84% מבעלי הכנסה של מעל 2,000 ש"ח ברוטו לנפש במשק בית ו-76% מבעלי הכנסה לנפש עד 2,000 ש"ח מרוצים מבית הספר של ילדם.

בבחינה של פרמטרים שונים נמצאו שיעורי שביעות רצון גבוהים יחסית:

28% מההורים 'מרוצים מאוד' ו-46% 'מרוצים' ממיקומו של בית הספר - קרבה למקום המגורים, גישה נוחה, סביבה בטוחה. 26% שהם 241 אלף הורים, אינם מרוצים ממיקום בית הספר. 26% 'מרוצים מאוד' משעות הפעילות של בית הספר, ו-62% 'מרוצים'. 12% שהם 107.9 אלף הורים - אינם מרוצים משעות הפעילות.

מרבית ההורים מרוצים גם מהתנאים הפיזיים בבית הספר (מרחב, ניקיון, חימום/קירור הכיתה, חצר, ציוד, תחזוקה, עזרי לימוד) - 20% 'מרוצים מאוד' ו-53% 'מרוצים'. רבע מההורים (25%), 230.8 אלף הורים, אינם מרוצים מהתנאים הפיזיים של בית הספר.

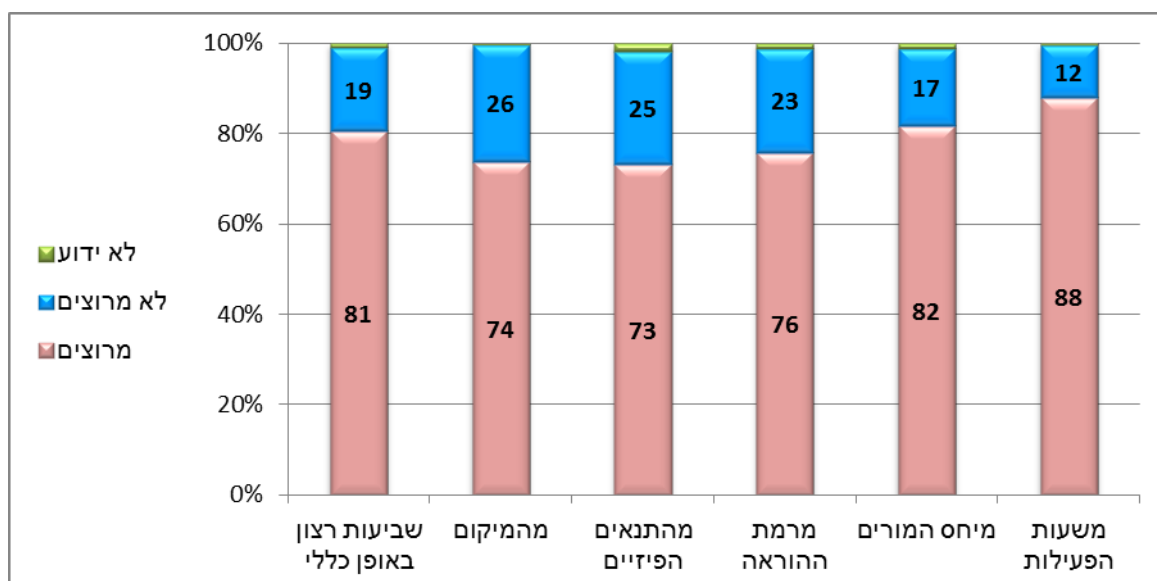
30% מההורים 'מרוצים מאוד' מהיחס של המורים בבית הספר, 51% 'מרוצים'. 17% שהם 159.3 אלף הורים, אינם מרוצים מיחס המורים בבית הספר של ילדם.

מרבית ההורים מרוצים גם מרמת ההוראה בבית הספר שבו לומד ילדם - 27% 'מרוצים מאוד' ו-49% 'מרוצים'. אולם 23% שהם 214 אלף הורים, אינם מרוצים מרמת ההוראה בבית הספר.

התחומים שבהם שיעור ההורים שאינם מרוצים גבוה יחסית (כרבע מההורים) הם: מיקום בית הספר, התנאים הפיזיים ורמת ההוראה בבית הספר בו לומד ילדם.

¹¹ בחלוקה לקבוצות האוכלוסייה יהודים וערבים בהודעה זו, קבוצת היהודים כוללת "אחרים" - נוצרים שאינם ערבים וחסרי סיווג דת.

תרשים 2. שביעות רצון של הורים לתלמידי על-יסודי מפרמטרים שונים של בית הספר, 2015

לנתוני תרשים 2

הורים לתלמידים בדרג חינוך על-יסודי מדווחים על פי רוב כי **בית הספר עונה על צרכי ילדם**, 40% במידה רבה ו-43% במידה מסוימת. **16% שהם 149 אלף הורים, מסרו כי בית הספר אינו עונה על צרכי הילד.** כמו כן, **38% שהם 355.3 אלף הורים, מסרו כי ילדיהם קיבלו שיעורי עזר פרטיים.**

בכל דרגי החינוך, **שביעות הרצון של הורים ערבים נמוכה יותר משביעות הרצון של ההורים היהודים**¹². הפער הגדול ביותר נמצא בשביעות הרצון של הורים לילדים בגן חובה, 63% מההורים הערבים מרוצים לעומת 90% מההורים היהודים.

לוח א - אחוז ההורים המרוצים¹³ מהמוסד החינוכי של ילדיהם, לפי דרג חינוך וקבוצת אוכלוסייה

אחוז מרוצים מסך כל ההורים	גן טרום חובה	גן חובה	חינוך יסודי	חינוך על יסודי
88	85	81	81	81
90	90	84	85	85
79	63	68	69	69

[דף הסקר החברתי באתר הלמ"ס](#)

[שאלון הסקר החברתי 2015](#)

[מחולל הלוחות - הסקר החברתי](#)

¹² בהשוואה בין קבוצות האוכלוסייה יהודים וערבים בהודעה זו, קבוצת היהודים כוללת "אחרים" - נוצרים שאינם ערבים וחסרי סיווג דת.
¹³ 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים'.